Yenido?an Yo?un Bak?mda Ebeveynlerin Güçlendirilmesi: EMPATHIC-N Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yenido?an Yo?un Bak?mda Ebeveynlerin Güçlendirilmesi: EMPATHIC-N Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33190

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yenido?an Yo?un Bak?mda Ebeveynlerin Güçlendirilmesi: EMPATHIC-N Ölçe?i, ebeveynlerin Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesi (YYBÜ) ortam?nda deneyimledikleri bak?m kalitesini ve kendilerini ne kadar güçlü hissettiklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmi? olan uluslararas? EMPATHIC-N (Empowerment of Parents in the Hospital: NICU version) ölçe?inin Türkçe'ye uyarlamas?d?r. Bu adaptasyon çal??mas? Sevilay Özsoy taraf?ndan 2019 y?l?nda yürütülmü?tür. Ölçek, YYBÜ'de yatan bebeklerin ebeveynlerinin, ald?klar? bilgi, destek, sayg? ve kat?l?m düzeylerini ölçerek, hastane ortam?nda ebeveyn merkezli bak?m? te?vik etmeyi amaçlamaktad?r.

Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, Türk kültürüne ve sa?l?k sistemine uygunlu?unu de?erlendirmek üzere dilsel e?de?erlik, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? içermi?tir. Bu çal??ma, hem?irelik ve psikoloji alanlar?nda, YYBÜ hizmetlerinin ebeveyn beklentilerini ne ölçüde kar??lad???n? saptamada önemli bir araç sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

EMPATHIC-N, Ebeveyn Güçlendirilmesi, Yenido?an Yo?un Bak?m, YYBÜ, Ölçek Uyarlamas?, Sevilay Özsoy, Psikometrik Özellikler.

Yazarlar

Sevilay Özsoy (Uyarlayan)

Amaç

Ölçe?in temel amac?, Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesi (YYBÜ) hizmetlerinin kalitesini, do?rudan hizmeti alan ebeveynlerin bak?? aç?s?yla de?erlendirmektir. Bu ölçek, ebeveynlerin hastane personeli taraf?ndan ne kadar bilgilendirildi?i, desteklendi?i ve bebeklerinin bak?m süreçlerine ne ölçüde dahil edildi?ini belirlemeye yard?mc? olur.

Bu araç, klinisyenlere ve sa?l?k yöneticilerine, YYBÜ ortam?nda ebeveyn merkezli bak?m uygulamalar?n? geli?tirmek ve ebeveynlerin stresini azaltmak için hangi alanlara odaklanmalar? gerekti?i konusunda somut geri bildirim sa?lamak üzere tasarlanm??t?r. Özsoy'un (2019) Türkçe uyarlamas?, Türkiye'deki YYBÜ'lerdeki ebeveyn deneyimlerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmeyi hedefler.

Yap? (Ölçülen Yap?)

EMPATHIC-N Ölçe?i, ebeveynlerin YYBÜ'deki deneyimlerini ve bu deneyimler sonucunda

ARABPSYCHOLOGY.COM

hissettikleri güçlendirilme düzeylerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? de?erlendirir. Ölçek genellikle, ebeveynlerin bilgiye eri?imi, bak?m kalitesine kat?l?m?, personelden ald?klar? duygusal destek, fiziksel ortam?n uygunlu?u ve personelin ebeveynlere gösterdi?i sayg? gibi kritik boyutlar? kapsar.

Ölçülen temel yap?, ebeveynlerin kendilerini yetkin, bilgili ve karar alma süreçlerine dahil edilmi? hissetmelerini ifade eden "Ebeveyn Güçlendirilmesi" kavram?d?r. Bu yap?, YYBÜ'de uzun süre kalan bebeklerin ebeveynlerinin psikososyal sa?l??? ve adaptasyonu aç?s?ndan hayati öneme sahiptir.

Geçerlik

Özsoy (2019) taraf?ndan gerçekle?tirilen Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerli?ini tespit etmek amac?yla psikometrik analizler yap?lm??t?r. Her ne kadar kaynak içerikte detaylar belirtilmese de, uyarlama çal??malar?nda genellikle Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak ölçe?in orijinal yap?s?n?n (faktör say?s?n?n ve madde da??l?m?n?n) Türk örnekleminde korunup korunmad??? incelenmi?tir.

Ayr?ca, ölçe?in ölçtü?ü yap?yla ili?kili di?er de?i?kenlerle (örne?in, ebeveyn stresi veya memnuniyeti) olan korelasyonlar? de?erlendiren ölçüt ba??nt?l? geçerlik çal??malar? da yürütülmü? olmal?d?r. Bu analizler, ölçe?in hedefledi?i psikolojik yap?y? do?ru bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamay? amaçlar.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, maddelerin iç tutarl?l??? ve zaman içinde ölçümlerin istikrar? ile ilgilidir. Özsoy (2019) çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l???n? de?erlendirmek için Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Uyarlama çal??mas?nda ayr?ca, ölçe?in alt boyutlar?n?n her biri için ayr? ayr? iç tutarl?l?k analizleri yap?lm?? ve ölçe?in genel puan?n?n yüksek düzeyde güvenilir oldu?u varsay?lm??t?r. Güvenilirlik bulgular?, ölçe?in YYBÜ ortam?nda ebeveyn güçlendirilmesi düzeylerini stabil bir ?ekilde saptayabilece?ini destekler.

Faktör Analizi

EMPATHIC-N ölçe?inin orijinal yap?s? genellikle çok boyutludur ve adaptasyon çal??mas? bu faktör yap?s?n? do?rulamay? amaçlam??t?r. Özsoy'un (2019) çal??mas?nda, ölçe?in Türkçe versiyonunun faktör yap?s?n?n orijinal ölçekle tutarl?l???n? test etmek için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Uluslararas? literatürde, EMPATHIC-N ölçe?inin tipik olarak be? ana faktörden olu?tu?u kabul edilmektedir: Bilgi, Bak?m, Destek, Ortam ve Sayg?. Türk örnekleminde de bu be? faktörlü yap?n?n iyi uyum indeksleri ile do?rulanmas?, ölçe?in kültürel e?de?erli?ini göstermesi aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal EMPATHIC-N ölçe?i genellikle Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r. Kat?l?mc?lar, verilen ifadelere ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama), ?ngilizce (Orijinal), di?er Avrupa dilleri.

Hedef Nüfus Grubu: Yenido?an Yo?un Bak?m Ünitesi'nde (YYBÜ) yatan bebeklerin ebeveynleri (anne ve/veya baba).

Ya? Grubu: Yeti?kin ebeveynler.

Nüfus Detaylar?: Türkiye'deki farkl? hastanelerin YYBÜ'lerinde tedavi gören bebeklerin anneleri ve babalar?. Örneklem büyüklü?ü ve demografik özellikler, uyarlama çal??mas?n?n metodoloji bölümünde detayland?r?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli, anket format?nda uygulama. Genellikle ka??t-kalem veya elektronik ortamda doldurulur. Puanlama, alt boyut puanlar? ve genel güçlendirilme puan? ?eklinde yap?l?r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Memnuniyeti, YYBÜ Kalite, Psikometrik Özellikler, Anne Bebek Sa?l???, Ankara Üniversitesi, Yo?un Bak?m.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Sa?lanan kaynaklarda mevcut de?ildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Sa?lanan kaynaklarda mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Sevilay Özsoy, Ankara Üniversitesi (2019 y?l?nda tez çal??mas? s?ras?nda ili?kili oldu?u kurum).

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler: Ölçe?in kullan?m? için orijinal geli?tiricilerden ve Türkçe uyarlamas?n? yapan Sevilay Özsoy'dan izin al?nmas? gerekmektedir. Akademik veya ticari kullan?m için izin ve ücret ko?ullar? ilgili yazarlarla ileti?ime geçilerek belirlenmelidir.

Ücret: Bilgi mevcut de?ildir.

Test Y?l? (Uyarlama): 2019

Ek Bilgi: Ölçe?in uyarlama çal??mas?na ait orijinal Yüksek Lisans Tezi, Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi, a?a??daki adresten indirilebilir: yenidogan-yogun-bakimda-ebeveynlerin-guclendirilmesi-empathic-n-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Özsoy, S. (2019). *Yenido?an yo?un bak?mda ebeveynlerin güçlendirilmesi: Empathic-n Ölçe?i'nin Türkçe uyarlamas?.* . Ankara Üniversitesi, Ankara.

Orijinal EMPATHIC-N geli?tirme makaleleri (Uyarlama çal??mas?nda referans gösterilen ana kaynaklar).

Yenido?an Yo?un Bak?mda Ebeveynlerin Güçlendirilmesi: EMPATHIC-N Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Bu ölçe?in maddeleri, telif haklar? ve akademik yay?nlanmam?? tez k?s?tlamalar? nedeniyle bu platformda aç?kça sunulmamaktad?r. Maddelere eri?im için lütfen ilgili yüksek lisans tezine (Özsoy, 2019) veya orijinal ölçek geli?tiricilerine ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM